

skal indsættes 3 nye Paragrafer, og at Lovforlaget's øvrige Paragrafer skulle udgaa, hvilket med andre Ord vil sige, at mit Endringsforslag gaar ud paa en hel Forandring af Lovforlaget. § 1 i det forelagte Lovforslag gaar jo ud paa, at Tiendeyderne fra 1ste Januar 1880 skulle have Ret til at faae deres Korntiende in natura afløst mod i Stedet derfor at betale den med Penge; men Tiendetagerne have ingen Ret til at kunne forlange af Tiendeyderne, at den tidligere Ydelsesmaade skal forandres. Derimod gaar § 1 i mit Endringsforslag ud paa, at fra 1ste Januar 1880 skulle alle Ydelser af Korntienden in natura forandres til Pengeydelse, idet det saa i § 2 er betegnet, efter hvilke Regler denne Pengeydelse skal udredes. I det forelagte Lovforslag er det foreslaaet, at, naar de vedkommende Parter ikke kunne blive enige — og det maa altsaa være forudsat, at der ikke kan opnaas Enighed i alle Tilfælde — skal der nedsættes en Kommission, som skal bestemme, paa hvilken Maade Afløsningen skal foregaa, om den ene eller den anden Part skal have nogen Godtgjørelse, og det er endvidere bestemt i de forskellige Paragrafer, hvorledes denne Kommission skal sammensættes, samt paa hvilken Maade den skal arbejde for at træffe en endelig Afgjørelse af de fremkomne Tvistigheder. Som jeg udtalte ved 1ste Behandling, og som jeg ogsaa tidligere har udtalt i denne Sal, tror jeg ikke, det er nødvendigt at sammensætte et saa stort Apparat, for at forandre Korntiendens Ydelse in natura til en Pengeafgift. Jeg tror endnu, som jeg den Gang sagde, at man meget let paa en retfærdig Maade i selve Loven kan fastsætte, paa hvilken Maade denne Ydelse skal forandres, og det er Reglerne herfor, som jeg nu har tilladt mig at foreslaa under § 2, og som gaar ud paa, at Stiftsøvrigheden skal uddrage Middelpriisen for hvert enkelt Herred af de indkomne Indberetninger, hvorefter Kapiteltaxten ansættes, og at saa Middelpriisen af disse Herredsindberetninger skulde være den Pris, med hvilken Tiendekornet skulde betales. Grunden, hvorfor jeg har foreslaaet, at disse Priser skulde bestemmes i mindre Kredse, er den, at jeg har troet, at dette vilde være den billigste og retfærdigste Maade til begge Sider, thi naar Kapiteltaxten ansættes i større Kredse, for Exempel i et helt Stift, saa kan det jo dog ikke negtes, at der kan fremkomme en stor Forskel paa Prisene, som kan bevirke, at man paa et eller andet Sted i Stiftet kan blive forurettet. Det er saaledes, for at gjøre det mere retfærdigt og billigt til begge Sider, at jeg har tilladt mig at foreslaa, at disse Herredspriser skulle ansættes. Det er endvidere foreslaaet i § 2, første Stykke, at Tienden skal være forfalden til Betaling 14 Dage efter Kapiteltaxtens Fastsættelse, og sidste Stykke af § 2 gaar ud paa, at det paa enkelte Steder ydede Opmaal paa Korntiende in natura ikke skal medtages i

Beregningen. Dette sidste Punkt er jo omtalt saa mange Gange i denne Sal, at jeg ikke tror, at det er nødvendigt for mig i Diebliffet at begrunde det videre. Det er jo aldeles ikke noget nyt Spørgsmaal, men tværtimod det Spørgsmaal, hvorom den største Strid nærmest har dreiet sig; men alligevel tror jeg, at det er en retfærdig Maade at afløse Tiendeydelsen paa. Jeg gaar ud fra, at, naar vedkommende Tiendetager faaer Betaling for sit Tiendekorn i Penge, saa kan han ikke være udsat for at lide noget Svind. Det Opmaal, som enkelte Steder ydes, og som skulde være en Godtgjørelse for muligt Svind, som Kornet kunde lide ved at ligge i længere Tid uden at blive solgt, tages ikke med i Betragtning. Naar Kornet skal betales med Penge, saa faaer vedkommende Tiendetager, hvad der er blevet ansat efter den gængse Pris paa Gnen. § 3 gaar ud paa at bestemme, at alle tidligere Overtenskomster, som maatte være afsluttede mellem Tiendetager og Tiendeyder om at betale med Penge i Stedet for at yde Tiende in natura, skulle forblive uberørte af denne Lov. Jeg har ment, at saadanne Kontrakter, som tidligere maatte være afsluttede mellem Tiendetageren og Tiendeyderen, burde man ikke forandre ved denne Lov. Naar det er gyldig Kontrakt, som er indgaaet efter fri Overtenskomst, saa tror jeg ikke, man ved denne Lov skal røre ved saadanne Kontrakter. — Dette er, tror jeg, hvad der er nødvendigt for at begrunde det af mig stillede Forslag. Det er min fulde Overbevisning, at dette er den billigste og retfærdigste Maade, hvorpaa Afløsningen kan ske. Jeg tror ikke, at der derved vil gøres Uret til nogen Side. Dette Spørgsmaal har jo flere Gange været for her i Thinget; men jeg har stadig i alle de Aar, jeg har havt med denne Sag at gjøre, været af den Mening, at den Maade, jeg her har foreslaaet, er, jeg vil ikke sige den eneste rigtige — andre Maader at afløse paa vilde vel kunne findes — men i al Fald en Maade, som er saa god, at der derved ingen Uret vil ske til nogen Side. Da nu Sagen er forekommen her igjen, har jeg efter denne min Opfattelse anset det for min Pligt at fremkomme med dette Forslag, for at Thingets ærede Medlemmer kunne faae Leilighed til at stemme derover og afgjøre, om de ville have denne Afsløsningsmaade eller den, som Lovforlaget foreslaar, med sit store vidtløftige Apparat, et Apparat, som jeg kunde frittes til at sige, det ikke er Uleiligheden værd at sætte i Gang for dette Tilfældes Skyld. Det kunde dog være muligt, at det, at et saa stort Apparat skal sættes i Gang for at faae Tiendeydelsen afløst til en Pengeafgift, vil forhindre Mange, som ellers kunde have Lyst til at begynde derpaa, fra at foretage nogen Forandring i den Henseende paa Grund af den store Uleilighed, som er forbunden dermed. Dette Forslag har ogsaa vundet Til-